

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. «Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 144.— Din., za inozemstvo 300 Din. Rokopisi se ne vračajo.

Naše telefonske številke so 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

INOZEMSKJE BORZE.
Curih: Beograd 9.1275, Dunaj 73.07, Bu-
 timpešta 90.70, Berlin 123.65, Praga 15.38,
 Milan 27.21, **Pariz 20.32**, London 25.22, New
york 520.

6000 delavcev bo dobivalo hrano v tovarnah

Odtok tovarniškega delavstva v opoldanski uri v okolico se bo ustavil. — Dalekosežni načrti Odbora za ustanavljanje in vzdrževanje delavskih ustanov.

Ljubljana, 18. januarja

Odbor za ustanavljanje in vzdrževanje delavskih ustanov v Ljubljani, ki ga sestavlja zastopnik ministrstva za socialno politiko, oz. velikega županstva, okrajni glavni in nameščeni zbornice z. Uradnik kot tajnik in zastopnik ljubljanske mestne občine g. Ivan Tavčar kot odbornik, je pred kratkim ustanovil v palači Delavsko zbornico javno kuhinjo in brezalkoholno gostilno. Namen kuhinje je, poskrbeti za zdravo in ceneno hrano za samske delavce (ke) in nameščence (ke), dalje za poročene delavce (ke) in nameščence (ke), ki stanišijo izven Ljubljane in so brez toplote kosila, končno za tiste poročene delavce (ke) in nameščence (ke), kjer sta mož in žena zaposlena.

Javna kuhinja je pričela obratovati 31. decembra lani brez kakih posebnih obvestil v javnosti. Prvega dne je imela 8 abonementov, ki so se o instituciji zelo pohvalno izrazili. Ogledali so si obednice, 2 večji sta in 3 manjše, in pokukali tudi v kuhinjo. Občudovali so plinski štedilnik najmodernejši vrste, doslej še brezkonkurenčen v Ljubljani ni menda tudi v Sloveniji, ki ga je dobavila znana monakovska tvrdka. Veljal je 40.000 Din! Seveda so se divili tudi lepo poskrbljenim mizam, stolom in sploh vsemu, kar je v obednicah. Debelo so gledali, ko so jim povedali, da je stal ves kuhinjski inventar 120.000 Din.

Za 8 Din izvrstno kosilo in večerja

Število abonementov je po novem letu vsak dan raslo. Včeraj so ugotovili, da jih je že 186! Če bo šlo tako dalje, jih bo do konca tekočega meseca že okoli 300. Hrana se deli v 3 vrste. Abonenti hrane A dobivajo opoldne: tri dni v tednu zakuhano juho z mesom in prikuho; kadar se menja goveja juha z drugo, se dobi meso v omaki s prilogo, zvečer prevladujoča mlečna jedila; abonenti hrane B: opoldne zakuhano govejo juho, goveje meso in prikuho, oz. omako in prilogo, kadar se menja goveja juha z drugo, se dobi pečena, v postnih dneh sladica; zvečer mesna hrana in priloge, oz. močnate ali mlečne jedi; abonenti hrane C: opoldne poleg hrane B še sladico, zvečer hrano B. Cena znaša v abonematu za hrano A opoldne in zvečer 8 Din, za hrano B 12 Din in za hrano C 14 Din. Cena enodnevnih izkaznic znaša pri hrani A opoldne in zvečer 10 Din, hrane B 14 Din in hrane C 16 Din. Ker kuhajo v kuhinji vsak dan le za natančno predvideno število ljudi, hrane ne preostaja in je zaradi tega tudi vedno sveža.

Hrano dobivajo že v Strojnih tovarnah

Te dni je prejela javna kuhinja Delavske zbornice, kakor se službeno imenuje, več kuharskih posod, visokih 80 cm in širokih 50 cm, v katere gre do 20 kosil. V kratkem jih bo prejela zopet večje število, ker namerava uvesti oddajo hrane v vseh ljubljanskih in okoliških tovarniških obratih. Ki jih je okoli 80 s skupno 6000 delavci. Zadevne formulacije so poslali na vsa podjetja. Priglasit prihajajo zdaj skoraj vsak dan. Kuhinja oddaja hrano za sedaj samo Strojnim tovarnam in livarnam, in to le 42 delavcem, ker še nimajo urejene jedilnice, ki jo mora imeti v smislu zakonskih predpisov vsak tovarniški obrat. Notranost kuharskih posod je slična oni pri termalnih, tako da dobivajo delavci vedno gorka jedila. Delavci v Strojnih tovarnah kakor tudi v ostalih podjetjih nestrno pričakujejo, da bodo dobivali vsi do zadnjega hrano v tovarnah.

Kuhinje otvorijo v vseh predmestjih

Sedanja kuhinja ne bo mogla ustrezati navedeno novih prilagajenosti. Zato bo odbor za ustanavljanje in vzdrževanje de-

lavskih ustanov v Ljubljani ustanovil javne kuhinje v vseh ljubljanskih predmestjih. Obstoječa kuhinja je bila projektirana le za kolodvorski okraj. Z ustanavljanjem novih kuhinj bo prišlo do tega, da bo že omenjeni odbor povelil upravo kuhinje interesom, ki si bodo volili upravni odbor iz svoje srede, sam pa bo obdržal le nadzor, zorstvo nad njimi.

— Francelj, ti me poznaš, da sem velik izbirnež zato tudi upam, da boš dal nekaj na moje besede. Tako okusno narejene krompirjeve solate, kakor sem jo jedel v tej kuhinji, še svoj živ dan nisem imel v ustih, jo delal včeraj opoldne ključavničar Jože svojemu sosedu iz kemije tovarne. Toda ne le solata, tudi juha je izvrstna in sploh vse, kar dobiš, povrh pa še za tako mal denar!

— Vse je lepo, vendar je nekaj, kar povzroča, da se mi prav domačega ne počutim.

— Kaj na primer?

— Kar naravnost bom povedal! Žemira me, ker sedim za tako elegantno pogrmieno mizo.

— Kaj, to da te žemira? Ta je pa lepa! Prijatelj, doktor bomo takih misli bo slabo za nas! Čas je že, da se navadiš misliti, da je tudi zate lepa miza! Za hrano plačaš toliko kot vsak drug kristian. Vsak naj se čuti enakopravnega z vsemi drugimi! Tisti časi morajo nehati, ko si kosil v špelnkah in so ti prinesli kosilo kot bečar!

Skupne kuhinje v ameriških nebotičnikih

— Najbolj imenitno je to, da ne bo treba ženam nič več prinašati kosila daleč iz okolice, je delal zdaj Jaka. Tudi kolešarji ne bo treba več kam na Ježico, v St. Vid, na Vič ali pa na Barje. Ostal boš lepo v mestu, kjer dobiš za 8 Din kosilo in večerjo. Prav vesel sem, ker zmaguje zavest skupnosti. Kdaj so že pričeli v Ameriki zidati velike nebotičnike, izmed katerih je vsak mesto zase. Ne rečem s tem, da naj bi jih pričeli tudi pri nas. Vsa velika poslopja imajo svoj namen, v Ameriki še posebej. Na tisoče stanovanjskih prostorov ti obsega nebotičnik, a ugaja mi najbolj to, da imajo Američani skupne kuhinje. Dolgo mi ni šlo v glavo, zakaj, končno se mi je posvetilo. Imajo jih zavoljo tega, ker bi si sami za isti denar nikdar ne mogli privoščiti hrane kakor si jo lahko v skupni kuhinji.

— O servus, Tavčar! Je zaklical prišleci uradnik K. Čestitam vam! Kaj takega nisimo pričakovali. V kratkem bo zbrana pri vas vsa uradniška menza.

— Ne bo prostora! Je odgovoril smeje odbornik Tavčar in krenil v kuhinjo.

— Sakra, kar hitro moram opozoriti kolege, naj se čimprej priljavijo kot abonenti, je menil Francelj. Drugače se utegne pripetiti, da se bodo pod nosom obrisali.

— Pogledj na steno, kjer visi tablica! Je rekel Jože. Danes jih je aboniranih na hrano A 57, na B 93, na C 35. Delavcev nas je precej tu, zdi se mi pa, da preuvažno v primeru z uradniki. Pogledj študenti in študentke tam so tudi abonirali na hrano A!

— Če bodo dajali tako hrano kot jo sedaj, je rekel uradnik K., potem se bodo marsikateri družine preselili v te prostore. Slišal sem, da je odbor računal na rentabilnost kuhinje, če bo imela le 100 odjemalcev. Torej bo imel odbor že prvi mesec dobiček! Privatnik ne bi zmoget tega, ker bi moral gledati da bi dobil čimprej nazaj ustanovne stroške.

— Ti Jože, katero pa imajo tu za visior kuharico?

— Neko Reško Kmetičevo. Pravijo, da je oblezla že vse šole v inozemstvu in da bi težko dobili boljšo.

— Veš, Francelj, ko bodo sem noter prišle še slike iz delavskega življenja, ki jih dela slikar Tratnik, potem bo tako, kot bi stopil v raj. Prijatelja sta vstala izoz mize in odšla po hodniku na ulico. — x.

Poskušen samomor zaljubljenega mladeniča

V Zagrebu se je hotel včeraj zjutraj ustreliti dnevničar šumarke direkcije v Vinkovcih Koroljevič. — Zakaj je hotel umreti, še sam dobro ne ve.

Včeraj zjutraj si je hotel končati življenje v Zagrebu 20letni Anton Koroljevič, dnevničar pri šumski direkciji v Vinkovcih. Služboval je v Raiču. Ustrelil se je s samokresom, ker je bil nesrečno zaljubljen. Njegova ljubezen je bila tajstvena in bolesta. Mladenec o svoji nenavadni ljubezni ni pripovedoval nikomur in tudi ne svoji ljubljeni.

Za božične praznike sta prišli v Raič dve mladi Zagrebčanki, ki sta uslužbeni v neki pisarni na Savski cesti. Ena ima sorodnike v tem kraju ter je vzela s seboj še svoje prijateljice. Ostali sta v Raiču samo dva dni. Takoj prvi dan je spoznal dnevničar Koroljevič ter se takoj v eno smrti no zaljubil. Mladenec sta se zabavali pri sorodnikih in dnevničar je dvoril z veliko vneto lepi Blanki M., ki je Antona rada videla v svoji družbi kakor znanca in ni polagala velike važnosti na njegovo izredno pazljivost in naklonjenost. Dnevničar ni mladenič rekel nič besedice o svoji ljubezni. Ona pa tudi ni slutila, da jo tako stino ljubi. Zagrebčanki sta se vrnili in nadaljevali svoje prejšnje življenje v Zagrebu.

Anton je ostal v Raiču in mučila ga je strastna ljubezen do lepe Blanke. Blanka je za kmalu pozabila nanj. Anton je vedno bolj trpel, hotel je videti še enkrat Blanko ter se je odpeljal v terek v Zagreb. Najel

je sobo v hotelu «Velebit», kjer je ostal le kratek čas ter odšel nato v mesto. Pri odhodu ni povedal, kam gre. Najbrž je šel iskat Blanko. Blodi je ves dan po Zagrebu ter se zvečer vrnil okoli 10. ure. Jutri odpotuje, je rekel vratarju. Morda na delo v Raič. Drugo jutro je vstal zgodaj, poravnal je račun in kake sobarice, naj pospravi njegove reči, po katerih pride kasneje. Opoldne se je vrnil, kje je blodil ves ta čas, se ne ve. Ugotovljeno pa je, da se z Blanko ni sestel. Vzel je svoje stvari pri vratarju ter odšel. Proti večeru se je pa vrnil in zahteval zopet sobo. Ostanem v Zagrebu še do jutri, je rekel vratarju. Verjetno je, da je iskal Blanko in se je vrnil, ker je ni našel. Okoli 10. ure zvečer je Koroljevič prišel v kavarno «Velebit» ter naročil vina. Bil je vesel in nihte ni slutil, da mu roje po glavi samomorilne misli. Okoli 10.30 ure je prišla v kavarno lepa v črno oblečena dama, ki je vzbudila s svojo tajstveno pojavo pozornost vseh gostov. Sedla je na stol poleg Antona. Za to damo se je začel zanimati brivski pomočnik Weiss, ki je stalen gost kavarne Velebit in jo je nagovoril: «Vi ne govorite dobro hrvaški? Nisem Hrvatica, sem Madžarka,» je odgovorila lepa dama. Brivski pomočnik je prisledel. Anton je pa vse to opazoval. Nenadoma je poklical natakarja ter zahteval črnilo in pa

pir. Koroljevič je izvlekel iz žepa papir ter začel pisati. Prvo pismo je raztrgal, drugo je pa pisal tako, da je z leve roke zaslonil papir, da bi mimoidoči ne videli, kaj piše. Njegov obraz se je zmešal. Ko je nehal pisati, je zopet opazoval sosedo. Ker je dama kihala, jo je Anton povabil k svoji mizi k peči. Dama se je odpravila in prišla z Weissom k Antonu. V kavarni je družba ostala do jutra. Weiss je nato povabil Antona in lepo Madžarko na večerjo za isti dan. V kavarni sta ostala Anton in Madžarka. Weiss je pa odšel ter jima dal svoj naslov.

Okoli 6. ure zjutraj je Anton spremljal Madžarko spat. Sam se je vrnil v kavarno in poklical natakarja, ki je lokal ravno zapiral, da bi plačal. Koroljevič je segel v žep. Natakar je mislil, da je segel po denar. Koroljevič je pa potegnil iz žepa velik samokres in ne da črniti besedice, si je poglaval kroglo v prsa. Samokres je še vrgl od sebe, in se zgrudil na tla. V kavarni je nastala panika. Natakarice so zagnale velik vršič ter tekale po kavarni kakor blazne. Lastnica kavarne Sofija Majcenčič, ki je sedela ravno za blagajno, je priskočila k samomorilcu in vzkliknila: «Za boga, kaj ste storili?» «To so strašne muke, streljajte v mene,» je odgovoril nesrečni mladenič. Med tem, ko so ga drugi gostje začeli spraševati, je mladenič izgubil zavest, iz rane na levi strani mu je tekla kri. Rešilni voz ga je odpeljal v bolnico, kjer so ga operirali. Njegovo stanje je težko in ni upanja, da bi okrevail. Tudi policija je bila takoj na mestu ter je uvedla preiskavo. Po ugotovitvi samomorilčeve identitete je policija zaplenila tudi pisma, ki jih je Koroljevič pisal pred svojim obupnim činom. Eno pismo je bilo naslovljeno na njegovega očeta, drugo na Blanko, tretje pa na lastnico kavarne «Velebit». Lastnici kavarne je pisal: «Prosim vas, pošljite to brzojavko mojemu očetu. On vam bo za to gotovo hvaležen.» Brzojavka je bila priložena in se je glasila: «Vaš sin je izvršil samomor v Zagrebu. Pridite takoj.» Naslovljena je bila na Antonovega očeta Marka v Posavski Podgaji. Pismo na Blanko je pisano silno melanholično. V njem ji Anton odkriva svojo ljubezen ter navaja, da se je ubil zaradi nje. Končuje z besedami: «Jaz sem to moral storiti, zakaj sem moral, vam pa še sedaj v zadnjem trenutku pred smrtjo ne morem povedati.» Policija je zaslišala lepo Madžarko Blanko S., ki je izjavila da Antona ni videla nikoli prej in da o njem ne more vedeti ničesar. Še bolj je bila presenečena, ko so ji povedali, da se je hotel Koroljevič umrtiti zaradi nje.

Alfred Košir ima ženo in otroke. Ko se je zaljubil v Erno, se je hotel ločiti od žene, v kar pa ta ni privolela. Zato sta z Erno sklenila pobegeti iz Velikega Bečkereka ter se — usmrtiti. V Splitu sta začela uživati vse življenjske sladkosti. Pila sta iz polne čaše življenja ter zapravila v nekaj dneh desetisoč. Tako sta se vedno bolj približevala smrti, kakor sta izjavila. Od 80 tisoč Din, ki sta jih imela seboj, jima je ostalo le še 5 tisoč, ko sta prišla iz Splita v Dubrovnik. Ko so ju aretirali, sta imela še 3500 Din. Uživala sta vse, kar jima je mogla nuditi naša riviera ter sta iskala kotička, kjer bi končala svoje življenje. Košir je tudi priznal na policijski svoj poverbo. Rekel je, da je ves poverboverjen delal zapravlil v deliriju sreče. Erna je pa izjavila, preden je stopila v zapor: Vse eno! Nihe me ne more ločiti od Alfreda. To je tako gotovo, kakor gotovo, da pojdeva skupno v smrt.

Janez Nepomuk Röger

Dne 16. januarja je umrl v Ljubljani po daljšem bolehanju bivši trgovec in hišni posestnik g. Janez Nep. Röger. Pokojnik je bil znana in popularna osebnost v Ljubljani in izginja z njim iz naše ljubljanske sredine jako markantna oseba. Visokega stasa, kakor malo mož, je bil g. Janez Röger po pravici na glasu kot jako izobražen in duhovit mož, ki ni bil samo izvrsten strokovnjak v svojem trgovskem poklicu, ampak tudi sicer jako dobro podkovani v vseh strokah javnega življenja. Osobito tudi v upravnih zadevah.

Rojen je bil 7. marca 1842 in je torej dosegel izredno visoko starost. Bil je sin upravitelja ljubljanske cukrarne, ki je bila stvojedobno največje industrijsko podjetje v Ljubljani in se je nahajala v znamenitem velikem poslopju na Poljanah nasipu, kjer je bila pozneje domobranska vojašnica in je sedaj Kuncčeva tovarna. Po dovršenih študijah je nameraval sam vstopiti kot mlad trgovec v tovarno, ki pa je kmalu potem pogorela in si je nato ustanovil lastno trgovsko firmo na Poljanah, katero je vodil 42 let. Plodono je bilo njegovo delo na karitativnem polju in se je zlasti z vne-mo posvečeval skrb za siromake v Ljubljani. Za časa vojne z Italijo l. 1866 se je mnogo trudil za vojne ranjence, ki so tedaj v obilnem številu prihajali z bojišča v Ljubljano. Leta 1874. je bil od mestnega magistrata imenovan za očeta ubogih in je v tem poslu vztrajal 50 let, dokler mu starost ni preprečila nadaljnega izvrševanja te funkcije. Leta 1895. je bil v Ljubljani hud potres in je bilo mnogo bode in revščine. Tiste čase je bil g. Janez Röger jako delaven in je pomagal otrepi marsikatero solzo. Stalnega mestnega zdravstvenega sveta je bil član 26 let in mu je župan dal lepo za-hvalo, v kateri je naglašal s hvalečnostjo, da je g. Röger ob priliki kolere leta 1886 in osepniške epidemije l. 1888 jako pošteno-valno deloval. G. Röger je živo sodeloval pri posvetovanjih za napravo ljubljanskega vodovoda in pri sestavi stavbnega reda za mesto Ljubljano.

Osobito se je posvetil delovanju Vin-cenovega društva v raznih funkcijah tako kot dolgoletni blagajnik in podpredsednik centralnega upravnega sveta ter predsednik stolne konference v Ljubljani. V priznanje zaslug je bil imenovan za častnega pred-sednika. Leta 1908 je bilo v Ljubljani usta-novljeno društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb, pa je g. Röger temu društvu takoj pristopil kot ustanovnik in je do zad-njih let zavzemal mesto podpredsednika.

Za svoje nesebično delovanje je dosegel razna odlikovanja. Tako je bil imenovan za viteza papeževga reda Sv. Silvestra.

Ze pred dvema mesecema je opasnó zbolel na pljučnici, toda njegova močna natura ga je navzlic 87 letom še rešila. Zadi-nje dni pa je podlegel ponovnemu napadu in je dne 16. t. m. umrl. Dosegel je visoko starost 87 let in je živel 57 let v srečnem zakonu. Preživela ga je soproga in je zapu-stil pet otrok, ki zavzemajo ugledna mesta v gospodarskem in socialnem življenju.

24. januarja 1929

v vseh prostorih hotela «Union»

TATJANIN VEČER

KONCERT PLES

Operetni in varjetetni večer

Vabila in vstopnice se dobijo pri trgov. Maček, Aleksandrova c.

Defraudant Košir in njegova ljubica aretirana

Včeraj smo obširno poročali o velikih de-fraudacijah uradnika Koširja, ki je pobegetil s svojo ljubico. Sedaj poročajo iz Dubrov-nika, da sta bila v neki restavraciji v Cav-tatu aretirana elegantna in simpatična de-vojka Erna Vener iz Velikega Bečkereka in njen ljubimec Alfred Košir, uradnik Standard kompanije. Košir in Erna sta na-jela sobo v elegantnem hotelu ter sta ži-velo zelo razkošno. V ponedeljek sta od-šla na izlet v okolico. V Cavtatu, kjer sta zaljubljenca uživala lepo sončen dan ob morju, je pristopil k njima policijski agent ter ju pozval, da se legitimirata. Košir je vidno iznenaden legitimiral sebe in Erno. Agent ju je nato povabil v avtomobil ter ju odpeljal v Dubrovnik v preiskovalni za-por. Zasišal ju je šest dubrovniške poli-cije. Odgovarjala sta kratko in resignirano. Izkazalo se je, da je Košir posredoval, da je Erna dobila pri Standard komp službo in je bila tako vedno v bližini svojega ljub-čika, ki je bil nameščen istotam.

Alfred Košir ima ženo in otroke. Ko se je zaljubil v Erno, se je hotel ločiti od žene, v kar pa ta ni privolela. Zato sta z Erno sklenila pobegeti iz Velikega Beč-kereka ter se — usmrtiti. V Splitu sta začela uživati vse življenjske sladkosti. Pila sta iz polne čaše življenja ter zapravila v nekaj dneh desetisoč. Tako sta se vedno bolj približevala smrti, kakor sta izjavila. Od 80 tisoč Din, ki sta jih imela seboj, jima je ostalo le še 5 tisoč, ko sta prišla iz Splita v Dubrovnik. Ko so ju aretirali, sta imela še 3500 Din. Uživala sta vse, kar jima je mogla nuditi naša riviera ter sta iskala kotička, kjer bi končala svoje življenje. Košir je tudi priznal na policijski svoj poverbo. Rekel je, da je ves poverboverjen delal zapravlil v deliriju sreče. Erna je pa izjavila, preden je stopila v zapor: Vse eno! Nihe me ne more ločiti od Al-freda. To je tako gotovo, kakor gotovo, da pojdeva skupno v smrt.

Prosveta

II. simfonija A. P. Borodina pomeni po izjavi strokovnjaka in poznavalca ruske glas-be dr. A. Riesenmanna ne le višek Borodinovega ustvarjanja, temveč tudi romek-delo v vsej simfoniji glasbi novoruske šole, katere zastop-niki so bili Rimski-Korsakov, Musorgski, Bal-akirev, Borodina in Kij. Skladatelj je delal 7 let (1869—1876) na tem velikanskem delu. Vse-kakor je bil medtem zaposlen tudi z znanstve-nim delom iz kemije ter z opero-balecom «Mia-da», ki ga je zložil po naročilu ravnatelja cars-kih gledališč, Gedeonova, obenem z ostalimi ši-rimi prijatelji. Še bolj kot v prvi simfoniji (ka-toro je Orkestralno društvo Glasbene Matice predstavilo ljubljanski publiki l. 1926.), prihaja v tem delu do veljave ruski značaj. Felix Wein-gartner je menila, da ni treba poznati ruskega življenja, temveč da zadostijo slišati to simfo-nijo, da dobijo točno predstav o njem. In po pravici, iz tega dela, ki je v nasprotju s Čaj-kovskega pesimistično 6. simfonijo polno ži-vljenjskega optimizma, izhajajo elementarna sila in po-sodi istega avtorja čimna ruski nara-vi in solnce, ki obseva ruske planjave. Iz «Kronike moga muzikalnega življenja», ki jo je napisal Rimski-Korsakov, izvedemo, da je ve-lik del instrumentacije tega dela, ki je posebno barvita, izšla izpod peresa ali vsaj po navseh Korkakova. Ruski glasbeni eset V. Stasov je rekel, da čuje v tej simfoniji odmev beleskov-ne dobe ruskih herojev. V Ljubljani jo čujemo prvič izvajano v popolnem orkestru v pone-deljek, dne 21. t. m. v Filharmonični dvorani. Koncert se ne bo odlašal po radiu, na kar opa-zarjamo ljubitelje glasbe z zaželeno. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

Vale za župni koncert se vrše: moški zbor v soboto, 19. in terek 22. t. m. ob 20. uri, ženski zbor v nedeljo 20. l. ob 11. uri, ter četrek 24. l. ob 20. uri. Vse vale se vr-še v poslopju Glasbene Matice za pevsko dru-štvo Slavec, Krakovo-Travno, Glasbene Mati-če in Ljublj. Zvon. Arhivarij naj prinese note s seboj. Strogo obvezna udeležba za vse član-e! Najnik.

Na velikem koncertu, katerega prirede 3. februarja t. l. ob 3. uri pop. v Unionu v Ljub-ljanski župi Jugoslov. pevске zveze vnetenim zbori, nastopi nad 400 pevcev. V samostojnem nastopu se nam predstavijo sedem ljubljanskih in podeželskih zborov, ki bodo izvajali skladbe skladateljev Zeleznika, Meditskija, dr. Kimov-ca, Premra, Adamiča, Mirka Prelovca, Lajovi-ca, dr. Schwaba in Stolz-Savanskega. V skupnem nastopu s sodelovanjem orkestra pa zapoje pevci P. H. Sattnerjevo O nevihti, D. Jenka Vračara in dr. Schwabovo Dobro jutro. Zdrženim moški zbori pa zapojejo F. Juvančev Budnico in J. Aljažev Divno noč. Zanimanje za koncert je veliko. Podeželski posetniki tega koncerta si lahko z doplačkom rezervirajo pro-stor pri koncertni poslovalnici v Matični knjiž-arni v Ljubljani. Cene se zmanera.

«Volpone». Premijera te znamenite stare angleške komedije se vrši v ljubljanski drami v soboto, dne 12. t. m. za premijerski abonma. Dramo se je mnogokrat igrala v vseh večjih gledališčih celega sveta, pravkar jo igrajo z

»svetlečim uspehom v Ameriki in v Varšavi, v Parizu pa jo igra Theatre des Auteurs vedno z večerom ob popolnoma razprodanih hiši. Drama ima šest slik, ki so vse izredno celine in ve-žejo poslušalca od začitka do konca z isto močjo. V l. in VI. sliki poje g. Plut kuplet »alacu katerega je komponira kapelnik Balaslu. Uprava je za to predstavo nahajala nove d. koracije, ki so bile izvršene v gledališki sk. karni ob smutkih g. Skružnja ml. in deloma tudi nove kostume po osnutkih g. Vavporča. Premijera se vrši za premijerski abonma.

Kalmanova opereta «Cardasla Aneginja» se poje v soboto 19. t. m. v občinski sasedbi v ljubljanski operi kot ljudska predstava pri iz-redno znižanih opernih cenah.

V Ben Jonsonovi neblagi komediji «Vol-pone», katero je po predelavi Stefana Zweiga poslovenil za naš oder Fran Albrecht, nastopa sledeče osebe: Volpone, bogat Levantinec — g. Levor, Mosca, njegov posklednik — g. Ro-goz, norat Voltere — g. Lipah, Corbaocio, star-deruh — g. Skribieš, Corvino, trgovec — g. Kralj, sin Corbaocioev, kapitan Leone — g. Cesar, Colomba, žena Corvinova — ga. Šariček-va, Sanna, kurtizana — ga. Nablovka, Sednik — g. Gregorin, Poglavar zbirnov — g. Kaulier, siuce — g. Jerman, Sancin, Plut in Pahor. Delanje se vrši v Benetkah za časa renesance. Premijera v ljubljanski drami v soboto 19. t. m.

Nedelja v ljubljanskem gledališču. 20. jan-uarja t. l. so v ljubljanskem gledališču šli predstave. Drama vtrito ob 15. uri mladins-ko izro. Krolaček-Junaček pri znižanih cenah zvečer ob 20. uri pa je prva repriza angleške komedije «Volpone». V operi se poje opoldne ob 15. uri Pacuclieva opera Madame Butterfly z gospo Zinko Villan-Kunčev v glavni in na-slovni vlogi. Zvečer ob pol 20. uri pa se po-vojni opereta s prekrasno klasično Schubertovo glasbo »Pri treh mladenkah. Obe operni pre-dstavi se vršita kot ljudski predstavi pri znižanih cenah.

Gospa Zinka Villan-Kunčeva poje v ne-deljo opoldne ob 15. uri v ljubljanski operi na-slovno partijo v Pacuclievi operi «Madame Butterfly». Na to predstavo opozarjamo še prav posebej izvenljubljansko občinstvo. Cene se znižane.

Beleznica

KOLENDAR.

Danes: Petek, 18. januarja. Stolz av. Petra: pravoslavni: 5. januarja. Teopetija.

DANASJNE RIREIDITVE

Drama: zaprt.

Opera: »Pri treh mladenkah.

Kino Matice: »Ramonac.

Kino Ideal: »Amor na smučeh.

Predavanje Janka Mikarja ob 20. uri v Unionu.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Piccoli, Dunajska cesta, Bakar-čič. Sv. Jakoba trg. Zrtev hudega mraza.

Sokol

Savezna prosvetna šola

se prične v nedeljo 20. t. m. ob 9. dopoldne v sejni dvorani »Ljubljanskega Sokola«. Trajala bo do četrsti 27. januarja. Obsega 14 jako zanimivih, sokolskih referatov, ki jim bo sledila debata. Referati so porazde-lenjeni med priznane in izkušene sokolske delavce. Najprej se bo absolviralo s poro-čili o »Notranjem stanju sokolske organi-zacije; ta poročila bodo podali bratje in poedini žup. O vsakodnevnom programu Savezne prosvetne šole bomo poročali sproti vsak dan, kar bo zanimalo posebno ljubljanske Sokole, ki morejo prisostovati referatom kot poslušaleci v kolikor in kadar jim dopušča čas.

Za nedeljo 20. t. m. ob 9. dopoldne je predvideno v načrtu šole: Pozdrav staroste JSS br. Gangla in otvoritev. Sledijo refe-rati žup: Banja Luka, Beograd, Kranj. — Popoldne ob 3. b. bodo prisostovali udele-ženci savez. prosv. šole lutkini predstavi »Gasperček kot dvorni zdravnik na Tabo-ru v desni zgornji dvorani. Po predstavi bo imel predsednik marion. odra na Taboru brat Zidarš razlagal o organizaciji in ustroju marion. gledališč.

Sokolske smučarske tekme

Gorenjska sokolska župa je sklenila, da se bodo vršile smučarske tekme njenih društev v nedeljo 8. februarja t. l. v Mojsira-ni. Smučarski odsek te župe je marljivo na delu in pripravila vse potrebno za te tek-me. Povabilo je starešinstvo in TO JSS kakor tudi starešinstvo in tehnične odbore bližnjih žup in društev, da v čim večjem številu prisostvujejo prvim večjim sokol-skim smučarskim tekmam v naši državi. — Zaprošeno je za polovično vožnjo.

Nadaljna navodila tekmovalcem in osta-lim udeležencem bodo pridobljena v »Sokol-skem Glasniku« in v dnevnem časopisu.

★

— »Naša radost«. Izšla je prva številka »Naše radosti« — lista za sokolsko de-čo v tem letu pod uredništvom brata I. Bajčeta. Zanimiva, lepa in za sokolsko dečo prav zanimiva je njena vsebina. »Naša radost« ima dobrih sodrudičnikov in mnogi izmed njih so prav znani v naših literarnih vr-stah. Stariši in vaditelji deče, naročite svojo dečo na »Našo radost«, ki stane na leto 10 Din. Uprava: Jugoslovanski Sokolski Sa-vez, Ljubljana.

Iznajdljiva uzmovica.

Dva uzmoviča sta hotela ponoči krasti rože z oken. Izbrala sta si okno, kjer je bilo polno lepih rož. Eden je pristavil lestvo,

Dnevne vesti.

— Dr. Hodža častni mešan Stare Pazove. Povodom otvoritve slovaške šole v Stari Pazovi je bil imenovan češkoslovaški prosvetni minister dr. Hodža častni mešanom Stare Pazove.

— Bolgarsko odkoljanje. Bolgarski poslanik v Pragi dr. Boris Vazov je izročil v torek šefu jugoslovenskega odseka praške trgovske zbornice V. Chlebečku vtiški list bolgarskega narodnega reda za državljanske zasluge.

— Jubilej češkoslovaškega profesorja na zagrebski univerzi. To dni je slavil 80-letnico rojstva dr. Gustav Jambek, profesor kemije na zagrebski univerzi, kjer je bil imenovan leta 1879. Rojen je bil v Kono-
pištu in na zagrebski univerzi je deloval do leta 1924, ko je bil vpokojen. Od leta 1920 do 1923 je bil predsednik jugoslovenske akademije. Jubilej si je pridobil nebroj zaslug tudi za oleseno Plitvičkih jezer.

— Dr. Anton Schiffrer umrl. V Ribnici je umrl včeraj ob tri četrti na 8. zvečer g. dr. Anton Schiffrer, član načelstva SDS in predsednik tamošnje kraljeve organizacije SDS. Kokoši je vedno z vneto sodeloval pri vseh naprednih organizacijah ter je bil član mnogih narodnih društev. Naše organizacije ga bodo težko pogrešale. Pogreb se bo vršil v nedeljo 20. t. m. ob 15. uri. Težko prizadetim sorodnikom iskrena sožalja! Bodi mu ohranjen časten spomin!

— Razpisana zdravniška služba. Državni Higijenski zavod v Ljubljani razpisuje mesto honorarnega zdravnika za novoustanovljeni Zdravstveni dom v Cerkljah ob Krki. Nastop službe 1. marca t. l. Podrobnejše informacije daje Higijenski zavod.

— Predavanja o naših planinah v Varaždinu. Preteklo nedeljo je predaval prof. Vladimir Stahuljak v Varaždinu o Kamniških planinah. Predavanje je doseglo velik uspeh. Varaždinci so prosili predavatelja, ki je član odbora hrvatskega planinskega društva «Sljeme» naj jim priredi še kako planinsko predavanje. Prof. Stahuljak je predaval v Varaždinu že o Julijskih Alpah in Triglavu, a 27. t. m. bo predaval o Karavankah tako, da bo obdelal vse naše planine. Vsa predavanja spremlja lepe skopirane slike, ki vzbujajo med Varaždinci splošno zanimanje. Tako se propaganda za naravne lepote Slovenije uspešno širi in prof. Stahuljak gre vse priznanje, da se tako zavzema za pospeševanje turizma v Sloveniji.

— Razpust občinskih svetov v Dalmaciji. Splitški veliki župan je razpustil občinski svet v Stankovcih v Dalmaciji in imenoval za komisarja Ivana Fabjančiča. Razpustjen je tudi občinski svet v Smilčiću pri Zadru.

— Drugi razred v orijentu - expresu. S 1. januarjem je bil uveden v simptom orijentu - expresu tudi drugi razred. Potniki se lahko poslužujejo tudi drugega razreda od Pariza do Bukarešte, Carigrada, Aten in nazaj.

— Smrtna kosa. V Zagorju ob Savi je umrl včeraj zjutraj veletrgovac in posestnik g. Richard Michelčič. Pokojnik je bil soliden in podleten trgovec. Pogreb bo jutri ob pol štiri popoldne na domače pokopališče. Blag mu spomin! Težko prizadetim rodbinam naše iskreno sožalje!

— Vreme. Vremenska napoved nam obeta mrzlo in lepo vreme. Včeraj je bilo lepo v Mariboru in Splitu, družno pa meglelo odnošno oblačno. Snežilo je včeraj v Zagrebu, Beogradu, Splitu in Sarajevu. Z včeraj je temperatura znova občutno padla. Maksimalna temperatura je znašala včeraj v Beogradu 1.1, v Skoplju 1, v Mariboru in Splitu — 3, v Zagrebu — 4, v Ljubljani — 4.4. Danes zjutraj je kazal barometer v Ljubljani 768 mm, temperatura je znašala — 18.6° C.

— Dar našega učenjaka japonskemu cesarju. Iz Sarajeva poročajo, da je kustos sarajevskega muzeja dr. Boljak dobil od generalnega guvernerja Formoze dr. Ilija Cima poziv, naj pošlje en eksemplar svoje knjige o flori na Formozo japonskemu cesarju v dar. Dr. Boljak je na Formozo delj časa študiral tamošnje floro in fauno ter izdal o nji znanstveno publikacijo, ki jo bo sedaj izdala japonska akademija znanosti ter jo poklonila japonskemu cesarju.

— Namesto v smrti na zabavi. Iz Sremske Mitrovice poročajo, da je pred dnevi povelil občinski blaginjak v Kraljevcu 40 tisoč Din in pobegnil. Pustil je le pismo, v katerem je sporočil svojemu prijatelju, da bo izvršil samomor. Medtem je pa defraudiral življenjsko razkošno v Beogradu ter je napravil ves poveljstvo denar. Nato se je sam javil policiji. Izročen je bil sodišču v Sremski Mitrovi.

— Brezposelnost zmrznil na deskah. V sušiči Delti in Brajdi je mnogo brezposelnih delavcev, ki se zatekajo v ta kraj iz okolice. Položaj brezposelnih delavcev je naravnost obupen. Spe pod milim nebom po deskah med zloženimi vrmi. Policija je predvčeršnjim preiskala to pribežališče brezposelnih ter jih odvedla 8 v zapore, kjer bodo imeli vsaj hrano in posteljo. Drugi dan so pa našli na tem kraju zmrznjenega na deskah nekega delavca, čigar identitete niso mogli ugotoviti.

— Beg defraudanta v Moskvo. Kakor smo že poročali, je iz Orlova v Banatu pobegnil občinski beležnik Alvirovič. Ker se dva tedna ni javil, je okrajni glavar odredil pregled občinske blagajne. Tedaj so ugotovili, da manjka v blagajni večja vsota denarja. Policija je izdala za defraudantom tiralo, toda izslediti ga ni mogla. Sedaj se je javil Alvirovič nekemu svojemu prijatelju iz Moskve. Pisal mu je, da je pobegnil preko Rumunije v Rusijo. Sedaj je v Moskvi, kjer pa upa dobiti dobro službo. Prijatelja je tudi obvestil, da je povelil 140 tisoč dinarjev.

— Morilec trgovca Markovića oproščen. Razprava proti Mirku Stefanu in tovarišima Požegi in Skuhanu, ki so bili obtoženi, da so umorili karlovskega trgovca Markovića je končala z oprostitvijo vseh obtožencev,

kar je vzbudilo v Karlovcu in v Ogulinu, kjer se je razprava vršila, veliko presenečenje. Prišlo so po prisegi izjavile ravno nasprotno, kakor preiskovalnemu sodniku. Obtožbeni zagovorniki sta poudarjala, da temelji obtožnica samo na indijah. Sam državni pravdnik se ni trudil, da bi podkrepil obtožnico. Sodišče je nato obtožence oprostilo, kar je publika v razpravni dvorani sprejela z odobravanjem na znanje.

— Pri pokvarjenem žolcu, slabem okusu v ustih, glavobolu, vročini, zaprtju, bljuvanju, diareji deluje en kozarec naravnih grenčice «Franz Josef» hitro in ugodno. Znameniti internisti priporočajo grenčico «Franz Josef» kot najbolj uspešno odvajalno sredstvo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah. 1-L

Iz Ljubljane

— **Matko Ržitelj** je včeraj izdihnil. Rojen Ljubljancu, je dosegel 53. leto. Bil je tudi žrtve vojne. Kot poštni uradnik je bil mobiliziran ter je vodil telefonske in telegrafске zveze na fronti. Kot odlični, skrajno vesten strokovnjak je užival med tovariši ugled. Na fronti pa je prestopal od nudihih poveljnikov nevednežev toliko sekatur in celo najbrutalnejših groženj, v težki in vedno nevarni službi toliko naporov, da so mu odnehali živci. Po prevratu je navidezno ozdravel, a ne za dolgo ter je končno moral v pokoj. Pokojnik je bil zelo asilen član uradniške organizacije, je sodeloval kot dopisnik «Našega Glasca» ter neprednik ljubljanskih dnevnikov in je za svojo stroko izdelal prav praktična navodila. Vedno uslužen, družabno lubezniv in v svojem nastopanju fin mož je bil splošno simpatičen, vzleđen uradnik. Njegovi družini naše sožalje! Pokojniku našljepi spomin.

— **Vojaška zglasitev.** Ponovno opozarjamo na vojaško zglasitev, kateri so podvrženi vsi v Ljubljani bivajoči mladeniči letnikov 1900 in 1911 ter oni mladeniči letnikov 1904 do 1908, ki so bili pri dosedanjih naborih začamno nesposobni. Izven Ljubljane pristojni obvezniki, ki žele iti k naboru v Ljubljani, morajo prinesiti k zglasitvi tudi kolek za 5 Din. — Obenem opozarjamo na zglasitev vse starejše obveznike, ki bi radi uveljavili svojo nesposobnost za voj. službo. — Zglasjevanje se vrši v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7-1, kjer morajo sploh vsi v Ljubljani bivajoči voj. obvezniki priti tudi vsako spremembo svojega bivališča.

— **Časten večer starosti dr. Pestotnika** priredil Sokol I v ponedeljek, dne 21. januarja ob 8. zvečer v veliki dvorani na Taboru. Vzporod večera obsega godbene in pevsko točko ter pozdravne govore. — Starosta br. dr. Pestotnik je 10. januarja dosegel 50 let. Od zgodnje mladosti do danes je br. Pestotnik veren in vnet sokolski delavec. ki je zlasti Sokola I dvignil med prva sokolska društva v Jugoslaviji. Udeležoval pa se je tudi izven svojega društva, saj je bil ustanovitelj bivše Sokolske župe Ljubljana I njen načelnik, pozneje pa dolgo letni starosta. V proslavo njegovega dela mu izkaže članstvo svojo zahvalo. Vabljena pa so tudi vsa ljubljanska sokolska društva in župna društva, dalje župno in sarsvezno starešinstvo.

— **Umrl v Ljubljani.** V času od 10 do 18. januarja so v Ljubljani umrli: Jerica Suhadolnik, zasebnica 80 let, Karlovska cesta 22, Katarina Mar, mestna uboga, 43 let, Japljeva ulica 2, Marija Brener, stavenikov soprega 44 let, Sv. Petra nasip 71, Franc Sušnik, delavec 48 let, bolnica. Darinka Repše, rejenka 3 mesece, bolnica. Alojzija Battelino, zasebnica 61 let, Knezo-va ulica 31, Miha Smalger, pekovski pomočnik 38 let, Vidovdanska cesta 9, Anton Povž, dinar 22 let, Prule, barake. Franja Pirman, tobočna delavka 52 let, Dolenjska cesta 7, Doroteja Hozce, hčerka dinarice 7 mesecev, bolnica, Uršula Bukovnik, občinska uboga 63 let, bolnica. Anton Sever, kovač, 23 let, Ježica, bolnica. Dragica Stanovec, posestnikova hči 4 let, bolnica. Josip Strnad, delavec 48 let, Vidovdanska cesta 9, Elizabeta Puschmann, žena upravitelja in nadzodnarja 57 let, Zaloška cesta 11, Alojzij Vodnik, trgovec 28 let, Ulica na Grad, Franja Pilpah, zasebnica 64 let, bolnica, Leopold Puc, posestnikov sin, 20 let, bolnica, Antonija Fujan, hčerka delavca, 6 dni bolnica, Marija Narobe, dinarica 74 let, bolnica, Uršula Arko, vdova železniškega sprevodnika 86 let, Vidovdanska cesta 9, Marija Pirnat, vdova dvorne svetnice, 58 let, Stari trg 11, Marija Dermastija, zasebnica 72 let, Vidovdanska cesta 9, Ivan Lukec, ključavničar 35 let, bolnica, Jenež Jereb, kočar, 61 let, bolnica, Albin Toml, rejenec 7 mesecev, Kavšova cesta 3, Marija Jeglič, zasebnica, 27 let, Kamnik bolnica, Aleksander Kuga, sin petletje 1 leto, otorska bolnica, Matko Ržitelj, poštni sekretar v pok. 52 let, Gregorčičeva ul. 19.

— **Marljonečno gledališče na Taboru** priredi v nedeljo 20. januarja ob 15. predstavo Gasperček, dvorni zdravnik. Igra, ki je v pretekli sezoni imela velik uspeh. Ta predstava bo zadnja, ki se vrši na starem odru v desni gornji dvorani. pozneje bo otvorjen nov odri z novo igrjo. Predstavo poseti tudi udeleženci sarsvezne prosvotne šole, da se spoznajo z ustrojem marljonečnega gledališča. — Vstopnina je prostovoljna, vstopnice se dobijo pol ure pred začetkom pri blaginji.

— **Svetosavska proslava.** Letošnja od osvojenosti in ujedinitve deseta proslava Sv. Save se bo vršila dne 27. t. m. posebno svečano in lepo z ozirom na odlične dame in gospode, ki so v odboru za pripravo proslave in jim načeljuje kot častna predsednica naša veleposlovna dvorna dama g. Franja Tavčarjeva. Priprave za to proslavo so velike. Odbor je imel svojo prvo sejo dne 15. t. m. ob 17. v damski sobi v Emoni ter so tej seji prisostvovali vse

dame in gospodje iz odbora pod predsedstvom dvorne dame gospe dr. Franje Tavčarjeve. Prvi del proslave se bo vršil ob 9. uri na Taboru, drugi del pa zvečer ob 20. uri. Zelo lep je program koncerta. Doiznost vseh mešanov bi bila, da s svojo udeležbo povečajo to lepo narodno in dijaško svečanost ter da s svojimi prispevki pripomorejo do cilja proslave, katere čisti dobiček je namenjen za zidanje pravoslavne cerkve v Ljubljani.

— **Drsalne tekme preložene.** Ker je imela večina drsalcev letos še premalo treninjav, ki ker zlasti dame in juniorji še niso zadosti uvežebani, je SK Ilirija preložila svojo drsalno tekmo za dr. Fuchsov pokal od nedelje 20. t. m. na nedeljo 27. t. m. Sarsvezne drsalne tekme za državno prvenstvo so istotako preložene in se vrše šele na Svečnico 2. februarja.

— **Iz za reduto SK Ilirija,** ki se vrši v petek, 1. februarja pri ogromnem številu vabil, ki se jih je že razposlalo in se jih še odposlile preko 6000, je povsem razumljivo, da ta ali oni pomotoma ne bi prejel vabila, naprosamo vse one, ki bi bili nehoti izpuščeni, da javijo svoje ime in točen naslov na addresso: SK Ilirija, Ljubljana, kavarna Evropa.

— **Aero-klub «Naša krila»** v Ljubljani ima dne 4. februarja t. l. ob 20. uri svoj redni letni občni zbor v zbornici mestnega magistrata v Ljubljani. Prosimo vse člane, da se vabilu blagovoljno odzvati. Dnevni red: Poročilo predsedstva (predsednika, tajnika in blaginika) Poročilo revizijskega odbora, volitev novega odbora. Stajdnosti.

— **Pevsko društvo «Slavce».** Danes važna skupna vaja. Obvezna za vse. — Pevovodja

— **Film svetovna vojna II. del.** Opozarjamo cenjeno občinstvo na II. del zanimivega filma o svetovni vojni. Predvajal se bo v soboto 19. t. m. v prostorih kina Matice ob 14.30, na kar že danes opozarjamo. Film popisuje v izredno zanimivih slikah dogodke na vseh bojiščih, koder je vohala vojna furija v oni veliki dobi leta 1914 do 1918.

— **V mestni klavnic** se bo na prosti stojnici v soboto 19. t. m. ob 3. uri popoldne prodajalo prašičje meso.

— **Dva meseca v Švici** je naslov javnega predavanja «Splošnega ženskega društva» Predava g. Marilanca Lindnerjeva v ponedeljek, 21. t. m. ob 20. uri na šent-lakobski šoli. Predavanje polnaslujele skopirane slike. Vstop prost. Prostovoljni prispevki za knjižnico dobrodošli.

— **Sokol I.** — Tabor, vabi svoje članstvo na sestanek, ki se vrši v soboto 19. t. m. ob 20. uri v odborovih prostorih (do hod nasproti vojašnici). Obravnava proračuna in kandidatne liste. — Zdravo! — Odbor.

— **Kaj vse kraje.** Pred dnevi je dr. zen tat ukradel nekemu Ljubljancu v Operni kleti pipo, ki jo je pozabil na mizi. Prizadei je storil vse, da bi dobil svojo pipo nazaj, ker ima sam nevarno in nalezljivo ustno bolezen ter je hotel preprečiti, da bi se tat ne okužil. Ker pa tatu, le ni mogel dobiti, ga tem potem opozarja na nevarnost, ki mu preti od ukradene pipe.

— **Gradska lekarna, Kamenita ul. 11.** Gospod lekarnar! Ze leto dni mi je trpeto dote od trganja in bolečin v križu. Porabljaj sem vsa mogoča sredstva — pa vse zastojni. Ko sem pa porabil samo eno steklenico Reumatika, mi je dote popolnoma odzvelo. Zato se vam pristočno zahvaljujem za to izvrstno mazilo, ki ga bom vsakomur priporočal.

— **Gjuro Kekté, Vrginmost.**

Iz Celja

— **Ljudsko vseučilišče.** V ponedeljek 21. t. m. predava odv. kandidat g. Ivo Stempihar »Metaprazni viri bivše državne krize in njena kritična razčlenitev«. Predavanje se vrši ob 20. uri v risalnici deške meščanske šole.

— **Abonma v celskem gledališču.** Ker se ni prijavilo dovolj ložnih abonmentov, pride do razpisane abonmanta za to sezono. Gostovanje mariborskega narodnega gledališča pa se bo vršilo tudi naprej kakor doslej: izven abonmanta.

— **Dobrodelna prireditve** v prid dijaški kuhinji se vrši jutri v soboto zvečer v spodnjih prostorih Narodnega doma.

— **Trgovsko društvo v Celju** ima svoj XX. redni občni zbor 22. t. m. ob 19. uri v restavraciji Narodnega doma z običajnim dnevnim redom.

— **Velik živinski in kramarski sejem** se vrši v ponedeljek, na dan sv. Neže na Teharjih pri Celju.

Epidemija hripe v Ljubljani

Influenca v Ljubljani se je začela epidemijno širiti. Mestnemu fizikatu je bilo samo danes prijavljenih 20 novih slučajev, toda večina lažnega značaja. Influenca osobito razširja med šolsko mladino. Šole pa ne bodo popolnoma zaprte za dolj časa, marveč bo pouk iz pedagogičnih ozirov ukinjen po posameznih razredih, v katerih je obolelo nad 50% učencev. Danes je direktor državne rešitve odredil, da se učne pouk v la. razrede, ker je tam na influenco obolelo 20 dijakov. Tudi na Srednji tehnični šoli je mnoge slučajev influence. Na osnovnih šolah influenza posebno razširja med dečiki. Hudo je prizadeta zlasti šentjakobska dečiška šola.

Ljudje se zanimajo, ali je treba obolenja takoj prijaviti mestnemu fizikatu. Ako se influenza samo sporadično pojavi, to ni potrebno, v slučaju epidemijne goveja pa je treba v smislu pravilnika o prijavah nalezljivih bolezni, ki je bil objavljen v »Uradnem listu št. 77 z dne 16. julija 1927, influence odnosno hripa prijaviti. Prijavitelj morajo hripo zdraviti, sanitetni referenti, sanitetne uprave in vse osebe, ki je v službi zdravstva, kakor tudi hotelarji, gostilničarji in drugi. Ljubljanski prebivalstvo se splošno drži navodil, ki so bila objavljena v dnevnem časopislu. Doslej se ni bilo v Ljubljani nobenega slučajja influence s težkimi komplikacijami, kakor tudi ne smrtnega slučajja.

35 km dolg predor pod morjem

Francozi in Angleži nameravajo zgraditi predor pod Rokavskim prelivom. — Kopati začno baje že prihodnje leto.

Pradavna tehnična fantazija se bliža ureditvi. Misel, zgraditi ogromen predor pod morjem, ki deli Anglijo od Francije, je bila še nedavno fantastična utopija romanopiscev, zdaj je pa postala resničen tehničen načrt. Na mizi pariške Akademije znanosti leži znanstveno obdelan elaborat, v katerem so združeni mnogi načrti, risbe in diagrami. Strokovnjaki so podrobno izračunali vse detaile tega velikega načrta, določili so etape poedinih del, izračunali stroške in dobiček, ki bi ga imeli obe državi od predora pod Rokavskim prelivom. Avtor načrta je pariški inženjer Sartiaux. Istočasno zbirajo v Parizu in Londonu delegati kemičnih in finančnih interesentov, ki razpravljajo o ustanovitvi francosko-angleške delniške družbe, ki naj bi prevzela gradbo predora v svoje roke in v svojo režijo.

Projektični predor pod Rokavskim prelivom bi bil največji, kar jih je kdaj prekopala človeška roka pod zemljo. Dolg bi bil 53 km. Dela bi se pričela pri mestecu Sangate. Na tem kraju bi predor zapustil francosko obalo in bi vodil v ravni črti proti angleški obali v globini 100 m pod morskim dnom. Vrtanje in kopanje predora bi bilo zelo drago in težko, kajti po načrtu bi moral biti širok 60 m. To bi bila ena največjih prometnih žil na svetu. Skozi predor bi šlo ne samo več železniških prog, marveč tudi več cest za avtomobilski promet. V obeh smereh bi vozili samo ekspresni vlaki z električnimi lokomotivami. Vseh električnih

vlakov bi vozilo od obeh obal 120 in iz Pariza do Londona ali obratno bi rabili potniki pičle tri ure.

Na angleški obali stoji že zdaj stari, zapuščen stroji, s katerimi so hoteli svoj čas vrtati in kopati predor pod morjem med Anglijo in Francijo. Toda takrat je bil ves napor ljudi in strojev zaman. Skalnat plast je bila trše nego človeška volja in tako so morali načrt opustiti. Še predno so se dela dobro pričela. Sposobna sedba je bila, da je načrt predora pod Rokavskim prelivom utopija in da je izključeno, da bi se kdaj posrečilo. Neki francoski čenak takratne dobe je izjavil, da se bo prei posrečilo iztrgati solcu in zvezdam taino njihove sestave, nego zgraditi pod prelivom predor.

Toda moderna znanost ne pozna nobene meje. Moderna znanost in tehnika premagave vse. Učenjakom se je posrečilo s spektroskopski razkroiti solčne žarke in ugotoviti sestav snovi, ki obdajajo solnce in iz katerih solnce obstoja. Zdaj se bližamo ureditvi drugega, še nedavno za utopijo proglašene načrta, zgraditi predora pod Rokavskim prelivom. Baje prično že prihodnje leto na francoski in angleški obali vrtati stroji svoje ogromno delo, da zkopajo ogromen podzemni rov, v katerem bi se čez tri leta pod morjem srečali. Za ureditve tega drznega načrta so dani zdaj skoro vsi pogoji. Predor pod Rokavskim prelivom bo največje tehnično delo vseh časov.

Žrtve hudega mraza

Ljubljana, 18. decembra.

Mraz, ki je znova pritisnil, bi bil danes hudem mrazu — skoraj zmrznil in hitro se ponovi v Ljubljani kmalu zahteval prvo žrtve. V Tearski ulici stanuje v neki dvorani 50-letni brusač Anton Mocurati. Mož je že na leto dni brez stanovanja ter živi, kuha, je in spi v dvorani, kjer je bil izpostavljen vročini in vetru, dežu in mrazu. Posledica je bila, da se je siromak opotovan hudo prehladil. Ta mož je vztrajal kljub dežu, vetru in mrazu, ki se ga je najbolj bal. Saj pri svojem bormem zaslužku res ni imel a čem plačevati najemnine in bi je navegal le na dvorano, katero so mu iz smiljenja odstopili dobri ljudje.

In tako se je zgodilo, kar se je moralo zgoditi. V mrzi, nezakurjeni dvorani je davi ubogi brusač skoraj popolnoma zmrznul. Stanovalec bližnje hiše so ga našli vega prenelega in otrplega. Lezal je popolnoma onemogel na postelji in se ni mogel ganiti. Sosedje so uvideli, da je siromak v hudem mrazu — skoraj zmrznul in hitro so pozvali rešilno postajo na pomoč.

Rešilni avto je odpeljal starega brusača v bolnico. Mož je tako slab, da se dopolnje še ni zavedel in je njegovo stanje zelo resno.

Sredstva proti ljubosumnosti

Ljubosumnost je naravna spremljalka vsake ljubezni. Čim silnejša je ljubezen, tem hušja je tudi ljubosumnost. So pa razne vrste ljubosumnosti. Normalna ljubosumnost ne nastane brez vzroka. Bolestna ljubosumnost pa lahko nastane tudi brez vzroka. To je neke vrste živčna bolezen. Normalna ljubosumnost se da potolažiti. Ne more je zatreti dotični, ki ji je podvržen. Pač pa jo lahko zatre oni, radi katerega je nastala. Zatire jo lahko s tem, da opusti vsako slepomišljenje in da iskreno pojasni ljubljenu človeku vse, kar je vzbudilo v njem ljubosumnost. Priporoč: Guth-Jarkovski priporočja možem ki imajo ljubosumne žene, naj vestno iznolnujejo vse zakonske dolžnosti, kajti to je najboljšo sredstvo proti ljubosumnosti.

Upravičena ljubosumnost se pa ne da tako lahko zatreti. Njene težke, često usodne posledice čutijo oni, ki so se zaljubili v vrtoglavce, lahkomišelnice in neodkritosrdne ljudi. Edino sredstvo za odstranitev teh muk je popolna in radikalna ločitev od onega, ki s svojim ravnanjem ljubosumnost vzbuja. To je sicer težka operacija, ki se ji je pa treba podvržeti sicer bolnik vse življenje trpi. Zaljublencem se zdi, da se za tako operacijo sploh ni mogoče odločiti. Raje se mučijo vse življenje, nego da bi napravili z eno potezo konec. Toda to se samo zdi. Čas zaceli vse rane. Človek lahko živi tudi brez roke ali noge in prav tako tudi lahko živi brez dotične, v katero se je zaljublil, pa se mu je izneverila.

Mnogo hušja je bolesta ljubosumnost, ki se porodi in gloda človeka brez vzroka. To je strašna, neozdravljiva duševna bolezen. Toda brez nje bi nekateri ljudje težko živeli, ker tvorijo bistveni del njihove ljubezni. Taki ljudje se morajo mučiti. Če bi se ne mučili, bi ne bili zadovoljni. Moški ali ženska podvržena ljubosumnosti brez pravega vzroka, ljubi tembolj, čimbolj se fizično ali duševno muči. Normalen človek take ljubezni ne prenese, ker se mu zdi protinavarna. So pa moški, ki najdejo največji užitek v tem, da žerjo fizično ali duševno mučijo.

Žena, ki se poroči z mlajšim možem, mora biti vedno pripravljena na take muke. Prej ali slej se pojavi ljubosumnost. Kakor si kdo postelje, tako spi. Sama si ne more pomagati. Če

je njena ljubosumnost neupravičena, bi ji mogel pomagati samo njen mož po receptu, ki smo ga omenili zgoraj. Tudi žene, ki imajo ljubosumne moške, lahko preizkusijo ta recept.

Ramona

Premijera v »Elitnem kinu Matice«.

Dolores del Rio, ona magična sila v filmskem svetu, igralka, ki je znana in obhajana po vsem svetu! Zopet ima vlogu, v kateri je naravna, živahna in ki se ji prilaga, kakor da bi bila ustvarjena zanjo. — Hčerka ponosnega španjolsca in priproste indijanke, imenoma Ramona, preživlja svoja otroška leta na bogatem dvorcu v vsej brezskrbnosti. Pomeje se zaljubi v lepega, stasitega Indijanca, dasiravno je doraščala od mladih let z mladim španjolcem, kateremu pa je vračala ljubezen zgolj kot sestri bratu. Njeno poroko z Indijancem je skušala ovirati njena teta z vsemi močmi, toda ljubezen je zmagała. Zavrnila je vse bogastvo, zavrgla je udobno življenje ter se poročila s priprostim Indijancem in odšla z njim v neznan svet.

Sreča je bila mlademu paru spočetka izredno naklonjena. Pujta so obrodila bogato žetev, v levihi so rastle črede ovac in ko je sročni par dobil še malo hčerke, je bila njuna sreča na vrhuncu. Nesreča pa nikoli ne poliva, in kakor je šlo sprva vse navzgor tako je uboga Ramona kasneje doletela nesreča za nesrečo. V nadvse tragičnih prizorih jo vidimo z umirajočo hčerko klečati pred Madono, kateri je v svojem obupu iztrgala dete božje iz naročja z vzklikom polnim tuge: «Preje ti ne vrnem otročja» dokler mi ne odzdraviš moje hčerke! Mera vseh nesreč je dosegla svoj vrhunec, ko je bil končno ustreljen ljubi mož in tedaj je uboga Ramona blodila kot ozračna zver po divjih pragozdovih. — Ozmračil se ji je um in ubožica ji umrla jada, da se ni njena usoda v zadnjem hipu obrnila na bolje. Nepopisna in naravnost očarljiva je Dolores del Rio v tem filmu, zato je lahko umiljiv veliki uspeh ki ga je imel ta film po vsem svetu.

O prenašanju dednih lastnosti

(Predavanje univerz. prof. dr. B. Zarnika.)

Znanost o podedovanju je danes eden centralnih problemov biologije. Koncem preteklega stoletja je človeštvo komaj slutilo, da prehajajo lastnosti dedno od staršev na otroke; šele v zadnjih 20 letih je vedo do globlje prodrla v te tajmstvene pojave. Največji uspeh so prinesla raziskovanja moji, substrata, ki prenašajo dedne lastnosti. Pokazalo se je, da so to posebne tvorbe, ki se nahajajo v staničnem jedru. Te tvorbe so sestavljene iz cele vrste malih teles, ki so nosilci posameznih dednih lastnosti. Vsi ti izredno zanimivi problemi bodo predmet predavanja univerzitetnega profesorja dr. Zarnika. Predavanje se bo vršilo v ponedeljek 21. t. m. pod okriljem Zveze kulturnih društev ob 20. uri v mali kazališki dvorani G. predavatelja, katerega pozna naša publika že po njegovem prvem predavanju o pomlajevanju kot izvrstnega govornika in znanstvenika, bo pojasnil vsa bistvena dejstva moderne znanosti o oploditvi in o pomenu staničnega jedra. Na tej osnovi bo razložil najrazličnejše zanimive pojave podedovanja. Pojasnil bo, zakaj otroci istih staršev niso med seboj enaki, kakor tudi vzroke onih redkih primerov, ko sta si dvojčka popolnoma enaka. Razložil bo nadalje metode, s pomočjo katerih je znanost prodrla v ta mikrokosmos, posebno geminalne poskuse prof. Boverija in slavnega ameriškega učenjaka Morgana. — Predavatelj bo opozoril poslušalce na velik pomen, ki ga imajo dejstva moderne biologije discipline za naše pojmovanje o vrednosti posameznika v človeški družbi in na konsekvence, ki se dajo izvajati iz teh dejstev z ozirom na pravice in dolžnosti poedina napram človeški družbi.

Predavanje bo pojasnjeno z mnogobrojnimi sklopičnimi slikami, tako da bo snov vsakomur lahko razumljiva. Ljubljansko občinstvo, naše žensstvo, kakor tudi vse moške opozarjamo že danes na to zanimivo predavanje.

Kuouitelj Citatelj
„Princesko Zvezdano“

Gani beg, izpuščen

20. novembra je bil umorjen v praksi porotni dvorani morilec albanskega poslanika v Pragi Cema bega Algiviad Bebi. Ustreljen ga je sluga poslanika čvega brata Vuciterna, ki je šel na policijski izpit, da ga je nagovoril k atentatu Bebi, ki se je izražal o pokojnem poslaniku zelo nedostojno. Vuciterna pride pred poroto. Napadalec je prispel v Prago, z bratom umorjenega poslanika Gani begom, ki je bil med atentatom v poroti dvorani. Takoj po atentatu je odšel. Gani beg v hotel, od koder so ga detektivni odvedli na policijsko. Bil je zaslišani in je vsako krivdo na umoru Algiviada Bebi odločno zanikal. Kljub temu ga pa niso izpustili. Ker je imel tako zvano zlato knjižico, ki mu je jamčila eksteritorialno pravo, je bil samo interniran.

Prišlo je do preiskave, ki je bila pa v torek ustavljena in sodišče je izročilo osumljenca policijski, da ga pošlje v Albanijo. Atentator Vuciterna je bil po policijski preiskavi zelo zadovoljen. Sam je namreč izjavil, da je bil

pripravljen na takojšnjo usmritev. Misli je, da se bodo češkoslovaške oblasti ravnale po načelu zob za zob in da bo še istega dne obesen. Mož je namreč tako malo izobražen, da se niti na uro ne spozna, kaj šele, da bi znal citati in pisati. Pred porotno obravnavo ga preiščejo še psihijatri.

10-letnica umora Roze Luxemburg in Karla Liebknechta

Dne 15. t. m. je minilo 10 let, odkar sta bila v Berlinu ustreljena znana socialistična prvaka in antimilitarista Roza Luxemburg in Karl Liebknecht.

Roza Luxemburg je bila rojena v Varšavi kot hči soustanovitelja poljske Narodne banke. Postala je profesorica narodnega gospodarstva in za svoje politično prepričanje bi bila morala biti izgnana v Sibirijo. Pobegnila je pa v Berlin, kjer se je poročila z nekim Nemcem in dobila nemško državljanstvo. Tudi v Berlinu je delovala kot profesorica narodnega gospodarstva. Od leta 1906 je sodelovala s Karlom Liebknechtom in postala ustanoviteljica

poljske socialne demokracije. Odlikovala se je kot pisateljica in govornica in del časa je vodila berlinski «Vorwärts». Med svetovno vojno so jo radi antimilitarizma zapirali. Ko je bila po prevratu v Nemčiji l. 1918 osvobodjena je zavzela odlično mesto v socialističnem revolucionarnem pokretu in skupno z Liebknechtom je bila aretirana. Ko jo je 15. januarja 1919 vodila meščanska straža po Berlinu, je bila na ulici ustreljena.

Karl Liebknecht je bil rojen l. 1871 v Lipskem kot sin znanega politika. Studiral je pravo in leta 1904 je zagovarjal socialiste, obtožene tajnega prevoza revolucionarne literature v Rusijo. Leta 1907 je bil obsojen na 18 mesecev ječe radi svoje brošure «Militarizem in antimilitarizem». Leta 1908 je bil izvoljen v pruski deželni zbor in l. 1913 je kot član deželnega zbora razkrinkal vojne priprave Kruppovih tovarnic. Leta 1915 je bil poslan v stotnijo težakov na rusko, pozneje pa na zapadno bojišče. Po govoru o finančnem gospodarstvu države je bil v aprilu 1916 izključen iz državnega zbora in obsojen na štiri in pol leta ječe. Leta

1918 je bil pomiloščen, toda kmalu je prišel z Rozo Luxemburg ponovno v ječo. Ustreljen ga je kapitan Vogel dne 15. januarja 1919 v Berlinu baje zato, ker je hotel pobegniti.

Suzana brez sledu izginila

Vsa Francija je v skrbeh. Iz Los Angelesa je namreč te dni prispela vest, da je slovita profesionalna teniška prvakinja Suzanne Lengien brez sledu izginila. Stanovala je pri neki prijateljici, katero je pa pred dnevi zapustila in pozneje je ni nihče več videl.

Lengienova je bila zadnje čase zelo potrta in melanholična in zato se njeni znanci in prijatelji boje, da je izvršila samomor. Seveda tudi ni izključeno, da je postala žrtev zločina. Verjetno je pa tudi, da gre za spretno aranžirano ameriško reklamo.

Lengienova jo namreč potrebuje. Nekoč slavljena teniška prvakinja je zadnja leta, odkar je prestopila v tabor profesionalcev, izgubila ves kredit. Dočim jo je preje kot svetovno amatersko prvakinjo oboževala vsa Francija, je Suzana po prestopu v pro-

fesionalni tabor izgubila vse simpatije. Francija, katera ji je na sportnem polju pripomogla do slave, se ni več zmenila za njo, a tudi kot profesionalna igralka se Suzana ni mogla posebno uveljaviti. Njena turneja po Ameriki ni dosegla posebnih uspehov. Zato se je Suzana vrnila v Francijo in se lotila pisateljevanja. Toda tudi z romani se ni mogla rehabilitirati.

Nekoč slavna igralka, ki si je desetkrat zaporedoma priborila svetovno prvenstvo, je morala spoznati, da je tudi slava minljiva. Pomagale ji niso ne afere, v katere se je zapletla, ne bombastična reklama, da se je zaročila z nekim maharadžo. Pozneje se je tudi trdovratno širila vest, da jo namerava poročiti neki ameriški milijonar, pa tudi iz te moke ni bilo kruha. Suzana je ostala pozabljena. Videč, da je dožejala, je znova odpotovala v Ameriko, kjer je znova brez sledu izginila.

Huda teta.

— Ata, bik se je odtrgal in napadel teto.

— Kaj se mu je zgodilo?

Vsegamogočnemu se je dopadlo, da je k Sebi poklical našega preljubljenega soproga, očeta, starega očeta, pradedu, tasta, svaka in strica, preblagovodnega gospoda

Janeza Nep. Röger

meščan ljubljanski, vitez reda sv. Silvestra, emer. ces. svetnik, posestnik zlatega zaslužnega križca s krono, častni predsednik Vincencijeve družbe Rd., bivši trgovec

kateri je včeraj ob 11. uri zvečer, po dolgotrajni mučni bolezni, večkrat previden s sv. zakramenti za umirajočega, v visoki starosti 87 let, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega se bo vršil v soboto, dne 19. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na Ambroževem trgu št. 2 na pokopališče k Sv. Križu, kjer se bo truplo rankega položilo v rodbinsko grobnico.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah.

Vsestranskega dobrotnika priporočamo v blag spomin in molitev.

LJUBLJANA, dne 17. januarja 1929.

Občina Ljubljana

Mestni pogrebni svet

Globoko žalujoča rodbina.

123

Jamski les

kupim na progi Slovenjgradec—Celle—Maribor. Obvezno ponudbo na Dragotin Korodoc, Smartno ob Paki. 113

Hiša z vrtom

v sredini Ljubljane. Vožarski pot 4, primerna za obrtnika, takoj naprodaj za 200.000 Din. Ponudbe na naslov: E. Poznat, Maribor, Gregorčičeva ulica št. 4. 126

200 Din nagrade

nudim tistemu, ki mi preskrbi stanovanje dveh sob, kuhinje in pritlikla. Ponudbe na upravo li-

Smučke

v najboljšem stanju prodam. (Bilghevi stremena.) Naslov v upravi. 128

Opremljeno sobo

strogo separirano in z elektriko, šče gospodarska. Ponudbe na upravo «Sl. Naroda» pod «Opremljena soba/127».

Slike za legitimacije

izdeluje najboljši fotograf Hugo Hübner, Ljubljana, Sv. Petra c. 25. 89/T

Ribje olje

sveže, najfinišje, norveško, iz lekarne dr. G. Piccoli-ja v Ljubljani, se priporoča bledim, slabotnim osebam. 287

Puškar F. K. KAISER

LJUBLJANA, Kongresni trg št. 9

kupuje in prodaja stare puške, samokrese ter prevzame iste v komisiji sko prodajo.

Najboljše kupite!

NOGAVICE, damske in moške rokavice, triko perilo, puloverje, telovnike (vestje), žepne robe, KRAVATE, ovratnike, SRAJCE, šifone, glote, čipke, vezanine, gumbe, DMC preliče, ročne torbice, aktovke, deznike, športne in toaletne potrebščine samo 14 a

JOS. PETELINC, LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika (ob vodi)

Potrni najgloblje žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem, da je dne 17. januarja 1929. zjutraj preminul po kratki, težki bolezni naš ljubljani, predragi oče, ozir. stari oče, brat in tast, gospod

Rihard E. Michelčič

veletrgovec in posestnik.

Pogreb se bo vršil v soboto, dne 19. januarja ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti v Zagorju ob Savi na tamkajšnje pokopališče.

Brez vsakega posebnega naznanila.

Zagorje ob Savi, Graz, Knittelfeld, dne 18. januarja 1929.

Globoko žalujoče rodbine:

Michelčič, dr. Zigeuner, prof. Geinsberger, Salvador, Gollitsch.